

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. I. Forma Consecrationis Corporis essentialiter constitit in his solis
verbis: Hoc est corpus meum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

fiâs casibus. Videantur prædicti Auctores, & electio maneat libera. Ad graviotes quæstio-

nes vocat nos doctrinae series, ad formam utique hujus Sanctissimi Sacramenti.

SECTIO TERTIA.

De forma Eucharistia.

Non ago hîc de forma intrinseca componente Eucharistiam, ut est Sacramentum permanens; sed de forma extrinseca efficiente, id est, de forma Consecrationis Eucharistia, ut eam appellat Doctor Subtilis 4. dist. 8. q. 2. quæ talis est: *Primum illa sit forma præcisa Consecrationis Eucharistia, quæ ponitur in Cavene Missæ? Respondet autem n. 3. Hic, inquit, tria videnda sunt. Primum, si Eucharistia est aliqua una forma: Secundo, quæ: Tertio, quid signat. Et incipiens à primo: Patet, inquit, ex solutione quæst. præcedentis, quia nulla verba sunt forma Eucharistia, nec de essentia eius: sed verba aliqua sunt forma Consecrationis Eucharistia.*

Et sic intelligendo, dico cum Doctore nostro: *Quod sicut istud Sacramentum est unum unitate integritatis, non indivisibilitatis, quia in se includit duo signa partialia, quæ primo signant duo propria signata, & proxima, scilicet Corpus & Sanguinem, & remota, scilicet cibationem, & potum spirituales: ita etiam est una Consecratio unitate integritatis, & tamen dua Consecrationes partiales: sicut enim aliqua res est una, sic est una eius inceptio; & sicut plures, sic plures eius inceptiones, & sicut Consecratio est plures, una Corporis, altera Sanguinis, sic eius inceptio est plures. Est ergo Consecratio plures partiales Consecrationes, tamen una unitate integritatis: sed tamen continens in se plures formas partiales.*

Dubitas de distinctione formarum illarum partialium? *Patet, inquit Scorus, quia una est efficax sine alia, quod manifestum est: alioquin enim fideles Corpus adorantes ante Consecrationem Sanguinis, essent idololatæ, quod falsum est.*

Hæc certa de primo puncto. Incipiamus secundum, pro quo erit

CONCLUSIO I.

Forma Consecrationis Corporis essentialiter consistit in his solis verbis: *Hoc est Corpus meum.*

Salvatore consecrassè verbis, iisdemque, quibus hodie consecrat Ecclesia, satis expressè docet Concilium Florent. in decreto Eugenii IV. ubi assignans formam Sacramenti Eucharistia, sic inquit: *Forma huius Sacramenti sunt verba Salvatoris, quibus hoc conficitur (alii*

legunt *conficit, nonnulli, & magis ad propositum, conficit) Sacramentum.*

Non gravabor addere clarissima verba Tridentini sess. 13. cap. 1. *Majores nostri omnes, quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de Sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt, apertissime professi sunt hoc tam admirabile Sacramentum in ultima cæna Redemptorem nostrum instituisse, cum post panis vini, benedictionem, se suum ipsius Corpus illis præbere, ac suum sanguinem disjunctim ac perspicuis verbis testatus est.*

Certè non aliis, quàm quibus Ecclesia Catholica à sui exordio usque ad præsentem diem ubique usa fuit in Consecratione hujus Augustissimi Sacramenti. Unde continuo subiungit Concilium: *Quæ verba à Sanctis Evangelistis commemorata, & à Divo Paulo postea repetita &c.*

Legè Evangelium Sancti Matthæi, & cap. 26. v. 26. scriptum reperies: *Hoc est Corpus meum.* Et v. 28. *Hic est enim Sanguis meus.* Eadem leguntur Marci 14. v. 23. & 24. Consonat Divo Lucas cap. 22. sui Evangelii v. 19. ibi: *Hoc est Corpus meum.* Et v. 20. ibi: *Hic est calix (continens nominans pro contento) novum Testamentum in Sanguine meo.*

Quæris ubi Apostolus repetat ista verba? Resp. 1. Cor. 11. v. 24. *Accipite & comedite: Hoc est Corpus meum.* Et v. 25. *Hic calix novum Testamentum est in meo Sanguine.* Nullus ergo relictus est ambiendi locus.

Unde bene Doctor Subtilis suprâ n. 11. *Aut Christus conficit sine verbis, quod non est probabile; aut cum verbis: tunc, aut cum istis, aut cum aliis: non cum aliis à prædictis, quia non est probabile, quod alia forma utatur Auctor, & ministri, quibus committitur forma.*

Accedat testimonium Innocentii III. in cap. Cum Martha de Celebr. Miss. in principio. *Quævisisti, inquit, quis forme verborum, quam ipse Christus expressit, cum in Corpus, & Sanguinem suum panem transubstantiavit, & vinum, illud in Canone Missæ, quo Ecclesia utitur generalis, adiecerit, quod nullus Evangelistarum legitur expressisse.*

Ex Patribus produco Tertullianum libro 4. contra Marc. cap. 40. ibi: *Acceptum panem, & distributum Discipulis suis, Corpus suum illum fecit, Hoc est Corpus meum, dicendo.*

Nec minùs clara sunt verba Divi Damasceni lib. 4. de Fide cap. 15. *Sicut Deus dicendo, Fiat lux, fecit lucem; ita dicendo, Hoc est Corpus meum, Hic est Sanguis meus, perfecit Sacramentum: & quoniam dixit, Hoc facite, omnipotens eius*

Forma Consecrationis est una unitate integritatis, non indivisibilitatis.

una enim est efficax sine altera.

2. Salvator noster iisdem consecravit verbis, quibus hodie consecrat Ecclesia.

ut ex Tridentino,

Tridentino,

& Evangelii
suis manibus
Rom. 6.
Matth. 26.

Matth. 14.
Luc. 11.

1. Cor. 11.

Aut Scorus.

Accedit testimonium
Innoc. III.
in cap. Cum
Martha de
Celebr. Miss.
tar.

Tertullianus

& D. Damasceni

eius precepto, donec ipse veniat, hoc perficitur. Sanè si Christus esset viator, & jam profertret illa verba, indubie consecraret; ergo & in ultima cena illis consecravit. Quidni? Etenim Concilium Tridentinum supra, non ex vi benedictionis, vel gratiarum actionis; sed ex vi verborum à Christo prolatorum, colligit realem presentiam Corporis & Sanguinis ejus, sub speciebus panis, & vini.

Frustra ergo Christus aliis verbis, vel occultà, & extraordinariâ potestate fuisset usus. Quamquam hoc ultimum existimet probabile Innocentius III. lib. 4. de Myst. Missæ cap. 6. in fine. Sanè, inquit, dicit potest quod Christus virtute divinâ consecravit: & postea formam expressit, sub qua posteri benedicerent.

Equidem non negamus, quin Consecratio etiam possit vocari benedictio: sic quippe nominat eam Apostolus I. Cor. 10. v. 16. dicens: Calix benedictionis, cui benedictionis, nonne communicatio Sanguinis Christi est? Et Auctor Sermonis de Cena Domini: Panis iste substantialis, & calix benedictione solemniter consecratus, ad totius hominis vitam, salutemq; proficit. Sed an ideo benedictio, quæ præcessit verba Christi, Consecratio? Minimè.

Dices; illa benedictio fuit efficax. Resp. aut non pro eodem tempore; sed quando verba prolata fuerunt. Ita benedictio panum in deserto fuit efficax, & tamen non eodem momento multiplicati.

Contra; Christus illa verba: Hic est Sanguis meus, dixit, postquam Apostoli biberant, Marci 14. v. 23. Biberunt ex illo omnes. Sequitur v. 14. Et ait illis: Hic est Sanguis meus.

Resp. per anticipationem præmissit illa verba, Biberunt &c. quemadmodum Sanctus Lucas bis commemoravit de calice, prius antequam panem daret, deinde posteaquam panem dedit; quod sic interpretatur Divus Augustinus lib. 3. de Conf. Evang. cap. 1. circa initium: Illud quod superius dixit, præoccupavit ut solet, illud vero quod ordine suo posuit, non commemoraverat superius. Vtrumque autem coniunctum hanc sententiam facit, quæ & illorum (Matthæi & Marci) est.

His suppositis de modo, quo Christus consecravit, dubitant nonnulli de veritate Conclusionis, propter verba præcedentia: Qui prius quam pateretur accepit panem in sanctis ac venerabiles manus suas, & elevatis oculis in caelum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens benedixit, fregit, deditq; Discipulis suis, dicens: Accipite & manducate ex hoc omnes, quæ videntur essentialia, aut certè necessaria necessitate Sacramenti.

Porro ut exordiamur ab illo, quod certum est; verba in Conclusionem assignata esse essentialia, nemo Catholicorum ambigit, & abundanter ostenditur ex consensu Evangelistarum, atque perpetuo usu utriusque Ecclesiæ; cum hæc tenus nullus, sive Græcus, sive Latinus, sine illis attentataverit consecrare.

Quæ proinde præscribuntur Armenis ab Eugenio IV. in suo decreto ibi: *Offavò tradidimus, quod in Consecratione Corporis Christi hæc uteretur forma Ecclesiæ Romana: Hoc est enim Corpus meum. Sanguinis vero: Hic est enim calix Sanguinis mei, novi, & æterni Testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

Venio ad ea verba, quæ sunt dubia. Scotus supra n. 4. in principio: Verba, inquit, Consecrationis Corporis sunt quatuor, scilicet illud pronomen, Hoc, & verbum, Est, & in apposto, Corpus meum. Coniunctio, Enim, non est de essentia forme: sed secundum unum Doctorem ponitur ad designandum ordinem Consecrationis Sacramenti ad usum Sacramenti, quod patet ex verbis. Accipite hoc est enim &c. quasi diceret, quia talis est Consecratio, ideo utimini consecratio. Sed alia ratio potest assignari, scilicet quod Enim ponitur ad continuandum, ne illa verba, quæ sunt de forma, proferantur sine præcedentibus. Hæc Doct. Subtilis, & omnes discipuli ejus, totaque Ecclesiæ Latina cum ipso.

Dico; Ecclesiæ Latina; nam Græci putant essentialia illa verba: Quod pro vobis datur, quæ Lucas supra adjungit Consecrationi Corporis. At tamen cum alii Evangelistæ eorum non meminerint, & ab Ecclesiæ Romana, quæ sola est magistra veritatis, omittantur (quamvis fortè non incongruè possent addi, sicuti hæc adduntur Consecrationi Sanguinis: Quæ pro vobis & pro multis &c.) profectò error in fide est dicere, absque illis Consecrationem non valere: sicuti hæreticum est dicere, Ecclesiæ posse deficere in iis, quæ sunt necessaria ad salutem, contra promissionem Christi Matth. 16. v. 18. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiæ meam, & portæ inferi non prevalebunt adversus eam. Certè jam dudum prævaluerunt, si in Ecclesiæ Romana non consecratur Corpus Christi, & ex consequenti non sumitur sub speciebus panis.

Hæc itaque errore expulso, Hic est dubium, ait Scotus supra, utrum prætermisus verbis præcedentibus, per ista sola quatuor verba consecraret Sacerdos. Et primò quidem proponit sententiam affirmantem cum sua probatione, inquit: Dicitur quod sic, quia ista sunt præcisa forma: alia sunt propter reverentiam, vel propter orationem præmittenda.

Continuò autem subjungit rationem in oppositum dicens: Sed contra istud arguitur, quia verba sacramentalia ex vi verborum debent significare illud, quod efficitur ex vi Sacramenti: sed ex vi Consecrationis huius efficitur ibi esse verum Corpus Christi: ergo verba sufficientia ex vi propria debent significare illud ibi contineri.

Subsumit Doct. Sed hæc verba: Hoc est Corpus meum, prolata sine præcedentibus, hoc non significant absolute; quia My Meum, significat referri ad personam ipsius loquentis: quia licet minister (occurrit responsioni quorundam) possit intendere, ut loquatur in persona Christi, non tamen propter hoc, significatum illorum verborum esset,

Se ideo præscripta Armenis ab Eugenio IV. in Concilio Florent.

6. De quibusdam aliis dubitatur. Scotus.

Afferunt Græci hæc verba: Quod pro vobis datur, esse essentialia.

sed est error in fide, dicere, sine illis consecrationem non valere. Matth. 16.

7. Dubitatur a Scoto de verbis antecedentibus, an sine illis valeat Consecratio.

Proponit sententiam affirmantem cum sua probatione.

Subjungit rationem in oppositum.

ut ex Florentino, Tridentino.

Et Evangelistis istis unumquemque suam.

1. Cor. 11.

Scotus.

Accedit testimonium Innocentii III. cap. 6. de celebr. Missæ.

et essentialis.

Contra istud præcedentibus verba.

D. D. Paderborn.

esset, quod ly Meum, demonstraret Corpus Christi, sed corpus loquentis.

Probat à simili: Sicut si ego inciperem loqui in persona Christi, dicendo sic, Mea doctrina est ista, sed intenderem loqui in persona Christi: tamen ex vi verborum non habetur, quod ista doctrina sit Christi, sed illius, qui loquitur, sicut Angelus quando loquebatur in persona Dei, Ego ium Deus Abraham, & per consequens, non esset propositio falsa secundum sensum, pro quo fieret: tamen non erat significatum proprie huius orationis, quod ly Ego, supponeret pro persona Dei.

8. quam opinionem confirmat auctoritate D. Ambrosii,

Confirmat Scotus hanc opinionem auctoritate Divi Ambrosii lib. 4. de Sacramentis (& refertur de Consecratione dist. 2. cap. 55.) ubi postquam cap. 4. dixisset: Ergo Christi sermo hoc conficit Sacramentum, convertendo utique panem in Corpus Christi, & vinum in Sanguinem, cap. 5. sic incipit loqui: *Vn scire, quia verbis caelestibus consecratur? Accipe qua sunt verba, dicit Sacerdos: Fac nobis hanc oblationem adscriptam, rationabilem &c. Accipite, & edite ex hoc omnes: Hoc est enim Corpus meum, quod pro vobis datur. Similiter etiam calicē &c. Accipite, & bibite ex eo omnes. Hic est enim Sanguis meus. Vide, omnia illa verba Evangelista sunt usque ad Accipite, sive Corpus, sive Sanguinem. Inde verba sunt Christi, quibus conficitur hoc Sacramentum.*

Unde post pauca subdit: *Antequam ergo consecratur, panis est: ubi autem verba Christi accesserint, Corpus est Christi. Et ostendens, quæ sint ista verba: Demique, inquit, audi dicentem: Accipite, & edite ex eo omnes: Hoc est Corpus meum.*

qui videtur coniungere verba precedentia tanquam verba Consecrationis,

Ubi ipse videtur (ait Doctor Subtilis supra n. 5.) coniungere illa verba precedentia, scilicet Accipite, tanquam verba Consecrationis. Sed hoc non est intelligendum, tanquam sint essentialiter pertinentia ad necessitatem Consecrationis; sed tanquam necessariò præmittenda: & non solum illa (Accipite &c.) sed etiam plura precedentia in Canone (Qui pridie &c.) ex quibus ex vi sermonis haberi potest, quod illa, Hoc est Corpus meum, dicuntur in persona Christi.

Vnde non sine causa Ecclesia ita connexit totum Canonem Missæ, quod ab illo loco, Communicantes, usque ad illum locum post consecrationem, Supplices te rogamus omnipotens Deus, non est aliqua oratio, quæ non necessariò connectatur cum precedente, vel per coniunctionem copulativam, sicut; Hanc ergo oblationem, & huiusmodi, vel per pronomen infinitum, ut: Quam oblationem tu Deus, &: Qui pridie quam pateretur, & post Consecrationem: Suprà quæ propositio, vel per relationem, ut ibi: Simili modo.

9. Propositis rationibus dubitandi, nihil refolvit Scotus;

Sic Doctor noster proponit rationes dubitandi, nihil tamen resolvens, sed concludens his verbis: *De isto articulo dicitur in generali simul cum dubiis, quid fuerit observandum. Et quid illud?*

Postquam Scotus disputavit in eadem questione de verbis subsequentibus formam Sanguinis: *Novi & aterni Testamenti &c.* & allegavit

rationes dubitandi de eorum necessitate; querit tandem n. 10. *Sed quid si ante omnia verba prolata contingeret mori sacerdotem, numquid habendus esset Sanguis, tanquam verè consecratus?*

Respondet: *Dico hic, sicut in quodam casu superius præmissis, si quis Sacerdos inciperet sic loqui: Hoc est Corpus meum, non prædicens verba præmissa totaliter, quod in omnibus talibus non est adorandum, nisi sub conditione, si verè consecratum est.*

Dubitatur ergo Doctor de valore huiusmodi Consecrationis; non affirmat invaliditatem; adeoque superius locutus est argumentative, non assertive. Unde in Reportatis eadem dist. & q. n. 3. *Aliqui dicunt, quod sufficit ministro habere intentionem profereudi in persona alterius. Nescio tamen, si illud sufficit.*

loquens magis argumetative, quam assertive;

Et in fine questionis: *Ad aliud dico, quod concludit pro me, quia de veritate non fiat ly Meum pro Corpore Christi, nisi recitè sequeretur ad præcedens: ideo fortè non sufficit intentio ministri, nisi cum hæc verba sunt colligata cum præcedentibus: Fregit & dixit &c. Illud tamen non diffinuit. Neque ego diffinio aliam necessitatem istorum verborum, quam præcepti.*

Interim Scotum iure merito dubitasse de necessitate Sacramenti probant rationes ab ipso supra allegatæ. Quibus adde, verba non significare pro libitu profertentis, sed ex institutione: porro ly Meum, est institutum ad significandum corpus loquentis, cum sit possessivum, nisi aliud ex circumstantiis colligatur: & ideo, ut oratio aliqua fiat nomine Regis, debet per circumstantias determinari.

to, merito tenet dubitativa.

Ly Meum est infinitum ad significandum corpus loquentis.

Certè videtur Ecclesia non ob alium finem præmittere verba illa: *Qui pridie &c.* quam ad significandum, verba Consecrationis Hoc est &c. proferri in persona Christi: non enim sunt oratio; cum illis nihil petatur; sed per illa laus Deo defertur, secundum illud Divi Ambrosii supra cap. 4. *Consecratio autem quibus verbis est, & cuius sermonibus? Domini IESU. Nam per reliqua omnia quæ dicuntur, laus Deo defertur, oratione petitur pro populo, pro Regibus, pro cæteris.*

S. Ambrosii.

Per illa verba præmittitur oratio pro populo, pro Regibus, pro cæteris.

Laudatur ergo Deus cum factum Christi narratur. Nec hoc solum; sed insuper significatur, Sacerdotem non suo, sed Christi nomine, verba illa pronuntiare *Hoc est Corpus meum*; quæ, illa narratione prætermisâ, non Corpus Christi, sed loquentis designant.

Contrà; ergo illa narratio est essentialis. Resp. ut id quo, transeat; est quippe id, quo exprimitur verba subsequenter profertur in persona Christi. Cæterum non est essentialis ut id quod, id est, non est pars essentialis, sive, ut Scotus supra n. 5. loquitur: *Verba illa non sunt essentialiter pertinentia ad necessitatem Consecrationis, sed tanquam necessariò præmittenda.*

II. que narratio dicitur potest essentialis ut id quod,

non ut id quod, Scitatur.

Profectò nisi Ecclesia dubitet cum Scoto de necessitate illorum verborum, miror valde in nullo penitus casu posse ea omitti; sed etiam expressè præscribi in rarissimo eventu, quo Sacerdos

ideoque non datur casus, in quo licet omittantur

Sacerdos moritur semiprolatâ formâ Sanguinis.

10. Rub. Generales Tit. de Defect. cap. 10. de Defectibus in ministerio n. 3. Si, inquit, semiprolatâ formâ Corporis obit Sacerdos, quia non est facta Consecratio, non est necesse, ut Missa per alium suppleatur. Si verò obierit semiprolatâ formâ Sanguinis, tunc alter prosequatur Missam, & super eandem calicem repetat integram formam ab eo loco: Simili modo postquam canatum est. Cujus non apparet alia ratio, nisi quia illa verba: Simili modo &c. requiruntur, ut verba subsequen-

11. Hinc testimonio earundem Rubricarum, eodem titulo cap. 3. n. 5. ab illis verbis: Qui pridie quam pateretur, incipit Consecratio. Si id (puta hostiam esse corruptam, aut non esse triticeam) adverterit (Celebrans) post Consecrationem, etiam post illius hostie sumptionem, postâ aliâ, faciat oblationem ut supra, & a Consecratione incipiat, scilicet ab illis verbis: Qui pridie quam pateretur. Ergo ex mente Ecclesiæ illa verba sunt initium Consecrationis; adeoque pars ejus, saltem integralis.

Eadem autem est ratio horum verborum: Simili modo postquam canatum est. Repetat, inquit Rubrica supra, integram formam ab eo loco: Simili modo &c. ergo integritas formæ postulât illhæc verba; adeo ut sine ipsis nemo hodie auderet consecrare, vel saltem in aliquibus circumstantiis. Quod planè sufficit ad prudenter dubitandum, nùm fortè sine illis Consecratio valeat.

Verum enim verò communis sententia affirmat valere; quam aliqui probant, sed inefficaciter, exemplo aliorum Sacramentorum, in quibus minister non præmittit necessariò aliqua verba, quibus declarat se loqui, ut ministrum Dei.

Disparitas est nimis manifesta: nam in aliis Sacramentis, licet minister loquatur ut minister Christi, & Dei; voces tamen, quibus loquitur, significant immediatè ipsum ministrum, ut in forma Baptismi: Ego te baptizo, Iy Ego, non refertur ad Deum, vel Christum; sed ad ipsum baptizantem: quare eodem modo possit dicere: Ego Ioannes te baptizo. Et in Sacramento Pœnitentiæ: Ego Petrus te absolvo; quia reverà ipse est, qui absolvit, licet auctoritate accepta à Deo. At verò in Consecratione Eucharistiæ (audite Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 2.) Una eademq; est hostia, idem nunc offerens sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce oblutit, solâ offerendi ratione diversâ.

Instat quidem Christus, ut ibidem docet Tridentinum cap. 1. & can. 2. Apostolos Sacerdotes, ordinavitque ut ipsi, aliiq; Sacerdotes offerrent Corpus & Sanguinem suum; atramen non in persona propriâ, sed principalis offerentis, id est, ipsius Christi, ad quem indubiè referuntur verba Consecrationis, & non ad ipsum Sacerdotem loquentem; sic quippe apertissimè essent falsa: sed plura de hoc infra.

Colligunt ergo alij sententiam communem, Primò, ex modo loquendi Consistorum & Patrum, qui sæpè dicunt, hoc Sacramentum confici verbis Christi, & non aliis. Sufficiat Florentinum supra ibi: Forma huius Sacramenti sunt verba Salvatoris; quibus hoc conficitur Sacramentum.

Et Divus Ambrosius supra cap. 4. ibi: Per reliqua laus Deo deferretur &c. Vbi venit, ut conficitur venerabile Sacramentum, tam non ipsis sermonibus Sacerdos, sed ut ait sermonibus Christi, ergo sermo Christi hoc conficit Sacramentum. Constat planè, de quo hætenus nemo dubitavit, neque Scotus.

Ergo Ambrosius, dices cum Lugone disp. 11. sect. 3. n. 49. quem pro se afferebat Scotus, clarior est contra ipsum, ut bene retorquet Vasquez in præsentî disp. 198. n. 5. Constat siquidem apud omnes illa verba, Qui pridie &c. non esse verba Christi, sed Evangelistæ.

Constat omnino; sed numquid etiam constet Vasquesium & Lugonem malè Scotum legisse, aut si bene legerint, malè intellexisse? Citant namq; Doctorem pro particulari illa sententia, quam oppugnant, cum tamen jam antè ex ipsissimis illius verbis, luce meridiana clarioribus, quasi digito demonstraverim, Scotum numquam circa præsentem controversiam quidquam definivisse, sed solum dubitasse, & rationes dubitandi proposuisse.

Deinde dubium Scoti non erat; Utrum omnia illa verba: Qui pridie quam pateretur &c. essent necessaria ad conficiendum Sacramentum; sed, Utrum prætermisus verbis præcedentibus (quæcumque illa sint) per ista sola quatuor verba (Hoc est Corpus meum) conficeret Sacerdos. Partem autem negativam confirmat per Ambrosium supra, qui Ipse, inquit, videtur coniungere illa verba præcedentia, scilicet, Accipite, tamquam verba Consecrationis.

Quid vobis videtur de Scotò? An hæc argumentatio explodenda: Divus Ambrosius dicit verbis Christi confici hoc Sacramentum: Divus Ambrosius inter verba Christi recitat Accipite, & comedite: ergo per ista sola quatuor verba: Hoc est Corpus meum non conficitur Sacramentum?

Potius explodenda retorsio Vasquesii, sequentis tenoris: Cum igitur dicat Ambrosius verbis Christi solis fieri Consecrationem, & hæc dicat incipere ab illis, Accipite & bibite, planè sentit, cetera nihil operari, ac proinde ad Consecrationem necessaria non esse: tantum abest, ut Scotus, ex illo loco probet id, quod contendit, nempe verba etiam præcedentia necessaria esse ad consecrandum.

Ecce benigne Lector, quam ultro ab Adversariis conceditur Scoto, quod intendit, & falsò illi attribuitur, quod numquam cogitavit. Fiteor Deo: ibidem post verba citata, paucis interjectis, hæc subiungere: Et non solum illa (Accipite & comedite) sed etiam plura præcedentia in Canone &c. Sed ubi, qui hoc probat Scotus auctoritate Divi Ambrosii? Nullibi cerè. Quærat Vasquez, quærat Card. & cum invenerint, tunc tene mihi,

13. Melius præbatur ex modo loquendi Consistorum & Patrum.

S. Ambrosius.

Lugone.

Malè citant Vasquez & Lugo Scotum pro opposita sententia.

Idem circa præsentem controversiam nihil definivit.

14. Partem quidem negativam confirmavit per Ambrosium supra;

sed hæc confirmatio non est explodenda.

Quærat Vasquez, quærat Card. & cum invenerint, tunc tene mihi,

L. 2

michi,

loquens magis argo mentatur, quam aliter:

10. merito ibi mentatur, quam aliter:

11. quæ natio dicit potest esse effectus illis ut illo quo.

non ut illo quod Scotus.

deoque non datur aliam, in suo hinc mittatur.

11. quæ natio dicit potest esse effectus illis ut illo quo.

non ut illo quod Scotus.

deoque non datur aliam, in suo hinc mittatur.

nec in suam
Auctorem
retorquen-
da.

15.

Respon-
dit.

mihî, ut sciam eos non falsò, sed verè; non male, sed bene confirmationem Scoti ex Divo Ambrosio in suam Auctorem retorisse.

Interea & nobis, & ipsis respondendum est pro communi sententia ad verba ex Divo Ambrosio jam citata. Quibus similia habet Divus Augustinus (vel, ut alii, Paschasius) & referuntur de Consec. dist. 2. cap. 72. in fine: *Vnde & Sacerdos dicit prius Evangelistarum verba assumens. Qui pridie quàm pateretur &c. Porro deinceps sunt verba Dei potestate, & omni efficientiâ plena: Accipite & manducate; Hoc est Corpus meum. In hoc ergo creatur illud Corpus. Quid clariùs dici poterat? Omni, inquit, efficientiâ plena.*

Utique: aut non omnia verba, sed illa tantummodò, quæ significant effectum sacramentalem. Et quæ ista? *Hoc est Corpus meum: Hic est sanguis meus.* Si quidem effectus hujus Sacramenti est Corpus, & Sanguis Christi sub speciebus panis, & vini.

Et verò ita necessariò intelligendum esse Divum Ambrosium, patet; quia inter Christi verba etiam sunt sequentia: *Quod pro vobis datur.* Similiter *ly Enim*, quæ jam suprà probavimus, non esse sacramentalia.

Sufficit
quòd verba
Christi pro
majori parte
sint effici-
cacia.

Sufficit ergo, quòd verba Christi pro majori & principali parte sint efficacia. Sic dicitur Missa Sacrificium, & Sacerdos in Missa offerre Sacrificium, licet non omnia verba, quæ in Missa recitantur, ad illud concurrant, sed sola Consecratio.

16.

Argumen-
tum Lugo-
nis.

Luc. 22.

Mirum sane si essentialia sint: *Accipite & manducate*, & tamen ab Evangelista Luca non commemorata: nam solum dixit cap. 22. v. 19. *Et accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis dicens: Hoc est Corpus meum.* Non est autem credibile, Evangelistam in re tanti momenti omisisse verba aliqua essentialiter requisita ad valorem formæ Consecrationis. Ita Card. suprà num. 48.

Responde-
tur primò.

Inspec. III.

Sed facile quis responderet, Primò cum Innocentio III. cap. *Cum Maribus* de Celeb. Miss. *Ipsi Evangelistæ mutuo inter se supplevisse leguntur, quæ ab eorum aliquo, vel aliquibus sunt ommissa.* Unde cum illa verba apud Matthæum & Marcum essent expressa, omisit illa Sanctus Lucas, & addidit, quòd alii duo omiserant: *Quod pro vobis datur.* Hinc etiam Joannes nullius verbi consecratorii meminit; puta, quia à cæteris Evangelistis omnia sufficienter posita.

Responde-
tur secundò.

Secundò dici posset cum Scoto; hæc verba non pertinere essentialiter ad necessitatem Consecrationis; quamvis necessariò sint præmittenda, sicuti & plura alia; intellige, *Qui pridie &c. Simili modo &c.* Quæ ideo fortassis à Sanctis Patribus, Ambrosio suprà, & aliis non annumerantur verbis Consecrationis, quia in veritate per illa non consecramus; quamvis præquirantur ad Consecrationem, quæ fit solis verbis, & sermonibus Domini **JESU.**

Quapropter, quamquam illa verba reductivè spectent ad formam, non sunt tamen ipsa forma, aut pars essentialis ejus.

Et si objicias cum Lugone suprà n. 41. quia concurrunt ut significantia, vel saltem consignificantia præsentiam Corporis Christi, cum sine illis hæc præsentia non sufficienter significetur. Ergo sicuti *ly Ioannes* in forma Pœnitentiæ; *Ego Ioannes te absolvo*, licet non sit necessarium, de facto tamen pertinet ad formam, & integrat illam; quia clariùs explicat significatum vocis *absolvo*: pari ratione illa verba: *Qui pridie &c.* cum clariùs explicent significatum illius pronomini; *Meum*, & propter hoc necessariò requirantur, fatendum erit illa requiri, ut partes formæ.

Resp. si Card. per partem formæ solum intelligat partem integram, me haud difficulter totum concessurum, exceptà similitudine. Rectè, ut suprà dixi, Rub. Generales Tit. de Defectibus cap. 10. n. 3. illa verba: *Simili modo*, distinctè appellant partem integram ibi: *Respondeat integram formam ab eo loco; Simili modo postquam conatum est.*

Porro si intelligat partem essentialem. Resp. Neg. Consequentiam; quia hoc solum spectat ad substantiam sive essentiam formæ, quod requiritur ut sensus formæ intrinsecè sit perfectus & completus; jam autem hæc verba solum requiruntur, ut exprimat persona, à qua actio consecratoria procedit.

Apertius dico, illa verba non esse propriè essentialia, quia per illa nullo modo significatur effectus sacramentalis, qui est Corpus & Sanguis Christi sub speciebus panis & vini; sed tantum deserviunt, ut verba essentialia hunc effectum significant; non quasi absolute non significarent, sed quia æquivoca sunt, possuntque significare corpus loquentis, & Christi. Quem admodum ergo in nostra doctrina, ipsa institutio vocum non est pars essentialis formæ, quæ tamen prærequiritur; ita nec illa verba præcedentia.

Ad simile Respondeo dissimilitudinem esse, quòd *ly Ioannes*, & similia verba, quæ possent interponi verbis consuetis formæ hujus, vel alterius Sacramenti, implicite continentur in verbis essentialibus; & ideo, quando exprimitur ante positionem effectus, censentur essentialia, id est, concurrere ad effectum. Quis porro nesciat verba præcedentia, de quibus in præfenti controvertitur, planè esse distincta, & nullatenus contineri in verbis essentialibus?

Alioquin, cum verba illa de facto semper Consecrationi adjungantur, & concurrant ad reddendum clariorem sensum verborum sequentium, quàm si non præcessissent: quomodo non sequitur ex simili Card. etsi non forent necessaria, nihilominus de facto pertinere ad formam, & integrare illam?

Respondet Lugo suprà n. 45. quia illa sola verba

Verbo præ-
cedentia
spectant re-
ductivè ad
formam, non
tamen tam-
quam pars
essentialis.

17.
Obiectio
Lugonis.

Responde-
tur.

Verbo præ-
cedentia
vocantur in
Rubrica
Missæ præ-
cedentia.

& deserv-
viri ut, ut
verba esse
essentialia
effectum faci-
mentum faci-
mentum
significati.

18.
Respon-
dit ad simile
Lugonis.

Verbo præ-
cedentia
concurrunt
ad reddend-
um clari-
orem sensum
verborum
sequentium.

verba possunt constituere formam Sacramenti, quae à Christo instituta sunt, id est, quae dicuntur in persona Christi, juxta ritum ab eo praescriptum & usurpatum: verba verò praecedentia non dicuntur in persona Christi, sed historice: illa ergo licet deserviant extrinsecè, ut percipiatur facilis sensus verborum sequentium, non tamen component intrinsecè formam.

Sicut si Sacerdos ante absolutionem dicat penitenti: *Attende, nunc auctoritate Christi absolvam te*; hæc quidem verba conducunt ad melius percipiendum sensum verborum sequentium, solum tamen extrinsecè, neque component intrinsecè formam ipsam; quia Christus non instituit pro forma illius Sacramenti quaecumque verba, quæ clariorem reddunt significationem absolutionis, sed illa solum, quibus in actu exercitio impenditur absolutio.

Optima responsio; hoc enim est quod toties diximus, illa verba praecedentia, tametsi minime sint essentialia, quia in actu exercitio non significant Corpus & Sanguinem Christi; necessarium tamen praerequiri, ut verba sequentia proferantur in persona Christi, adeoque significant Corpus & Sanguinem ejus.

Sed contra cum Card. supra: ergo sine illis forma nondum completè significat; ergo compleat formam in ratione significantis; ergo debent esse aliquid intrinsecum formæ in ratione formæ.

Resp. Neg. ultimam Consequentiam, vel distinguo primum, & secundum Consequens: sine illis forma non significat completè intrinsecè, nego; extrinsecè, concedo. Porro illa sola verba sunt essentialia, quæ complent significationem intrinsecè, id est, quæ in actu exercitio significant effectum sacramentalem, non autem omnia illa, quæ solum extrinsecè requiruntur, ut alia intrinsecè significant.

Numquid ergo recedendum à communi sententia? Nequaquam; sed respondendum ad fundamentum singularis illius opinionis (de cuius veritate merito Scotus dubitavit, & quam immeritò Vasquez vocat improbabilem) dicendum, inquam, licet sine illis verbis praecedentibus forma essentialis in sensu grammaticali, & speculativo verborum significet corpus loquentis; attamen ex vi practica & sacramentali, importare Corpus Christi: quia videlicet verba sunt æquivoca, quæ ex intentione proferentis hæc & nunc in actu exercitio determinantur ad hanc, vel illum sensum; sicuti si Confessarius diceret alicui: *Ego te absolvo*; quamvis audientes putarent ipsum loqui de debito aliquo materiali, si tamen haberet intentionem absolvendi à peccatis, verè absolveret.

Profectò ut in Tragœdia ille, qui representat Regem, intelligatur loqui in persona Regis, non est opus, quòd prò se dicat: *Ego loquar in persona Regis*, vel, *Rex ita dixit*; sed sufficit, quòd absolute loquatur in actu exercitio verba Regis.

Quantò magis, qui viderent Sacerdotem in Altari indutum vestibus sacris, & relicuo apparatu ad celebrandum proposito, audirent pronuntiantem hæc verba: *Hoc est Corpus meum* super hostiam, statim perciperent ipsum non loqui in persona propria, vel de proprio corpore, sed in persona Christi de Corpore Christi?

Imò sola circumstantia Sacerdotii videtur sufficere, ut Sacerdos pro suo libitu loquatur in persona Christi, etsi nil dicat reflexè; idque potest ab aliis cogitari, aut, si dubitent, inquiri: sicut etiam pendet ab arbitrio loquentis sumere vocem æquivocam in hoc, vel illo sensu, saltem quando auditores dubitare possunt, in quo sensu accipiatur.

Et hinc Angelus loquens Moyse de medio rubi Exod. 3. absque alia præmonitione dicebat vers. 6. *Ego sum Deus Abraham &c.* quia facile Moyles poterat suspicari, eum, qui loquebatur, vel ipsum Deum esse, vel Angelum in persona ipsius. Sic etiam Vice-Rex, vel Concilium Regium sine alio præloquio dicunt: *Nos Rex &c.* quia dignitas illa satis significat vel significare debet audientibus, ipsos loqui, aut loqui posse in persona Regis.

Accedit, prædicta verba: *Qui pridie &c. Similiter modo &c.* tantum esse instituta ab Ecclesia, idque dudum post tempora Apostolorum, ergo non possunt censerì absolute necessaria, cum Ecclesia non potuerit facere necessarium ad valorem Sacramenti, quod tale non erat ex institutione Christi.

Dices; Christus protulit illa verba de proprio Corpore & Sanguine, & mandavit Apostolis ut idem facerent; ergo reliquit Ecclesie potestatem addendi talia verba, quæ hoc sufficienter significant.

Resp. solam intentionem ministri posse determinare verba essentialia ad illum sensum, quamvis fortè minus proprium, & ideo minus obvium audientibus, qui ignorarent proferentem esse Sacerdotem.

Rogas, ad quid ergo Ecclesia præcipiat illa verba? Resp. ad expressiorem commemorationem facti Christi.

At, nonne etiam clariùs significant Sacerdotem loqui in persona Christi, si ve enunciative? Respondet Cardinalis supra n. 47. secutus Regium ad questionem 78. n. 24. potius impedire, quàm juvare ad hoc: videntur enim indicare, Sacerdotem recitative proferre totam illam historiam, quam in verbis praecedentibus in persona sua incepit recitare & narrare. Unde eodem modo in Epistola Pauli recitantur omnia illa verba, & tamen non proferuntur in persona Christi.

Resp. hoc provenire ex defectu solius intentionis; non autem quasi verba illa, *Hoc est Corpus meum*, ex conjunctione cum aliis minus apta sint, ut proferantur in persona Christi: sic quippe Ecclesia ageret contra institutionem Christi, præci-

dicendo illa verba: Hoc est Corpus meum,

satis determinari ex circumstantia Sacerdotii, ut Sacerdos loquatur in persona Christi.

Exod. 3. n. 6.

21. Illa verba &c. instituta sunt ab Ecclesia.

Objectio.

Solutio.

Ecclesia præcipit illa verba ad expressiorem commemorationem facti Christi.

22. Lugo. Regius.

ideoque non destruant significationem formarum essentialium:

præcipiens ea, quæ destrunt significationem formarum essentialium, adeoque ipsas formas, quas Christus voluit esse maximè sensibiles, & clarissimè significativas suorum effectuum.

Patet in formis aliorum Sacramentorum, quæ sunt verba propriè dicta (exceptâ formâ Matrimonii) ad majorem perfectionem significationis sacramentalis: cum enim per verba magis distinctè possumus exprimere, quod mente concipimus: ideo, inquit Doctor Angelicus 3. parte q. 60. a. 6. in corpore, Ad perfectionem significationis sacramentalis necesse fuit, ut significatio rerum sensibilibus per aliqua verba determinaretur.

2. Thom.

23.

sed juvat, ut Sacerdos intelligatur loqui in persona Christi.

Sanè præcedenti verba: Qui pridie &c. non impedire, sed juvare, ut Sacerdos intelligatur loqui in persona Christi, ostendo ex confessione Adversariorum. Patentur siquidem illis verbis explicari, Sacerdotem postea loqui de Corpore Christi, non de suo. Negare etiam non possunt, quin ut Sacerdos loquatur in persona Christi, debeat loqui de Corpore Christi: ergo verba, quæ juvant, ut intelligatur loqui de Corpore Christi, etiam consequenter juvant, ut intelligatur loqui in persona Christi.

Quamquam enim sine illis verbis possit loqui in persona Christi, & de Corpore Christi; attamen seclulis omnibus aliis circumstantiis, audientes præcisè ista verba Hoc est &c. statim sine hæsitacione aliqua judicabunt ipsum loqui de proprio corpore, neque ulli incidet cogitacio de persona Christi; ubi tamen si audivissent verba præcedentia, festinè conciperent sermonem esse de Corpore Christi, & fortassis proferri in persona Christi.

Audientes enim illa statim concipiunt sermonem esse de Corpore Christi.

In simili; si Legatus aliquis ignotus est, ut homines sciant ipsum loqui tamquam Legatum, & verba ejus significant tamquam verba Regis, juvat plurimum homines scire ejus qualitatem, ne alioquin accipiantur verba ejus tamquam hominis privati, & non ut verba Regis. Nec satis est scire ejus qualitatem, nisi etiam innoscat ipsum loqui in tali qualitate.

Ostenditur exemplo Legati.

Quid si ergo hisce verbis ordiatur: Rex meus, cuius hic Legatus adsto, hæc, & hæc dixit, an ideo minus apprehenderetur loqui in persona Regis, quàm si simpliciter diceret ipsa nuda verba Regis? Certè multò magis: jam enim cognoscerent auditores esse verba Regis, quæ aliàs possent esse cujusvis privati hominis: & ex se omnino indifferencia sunt ut in tali, vel tali significatione proferantur.

24.

Hæc verba: Accipite & manducate.

solum continent præceptum circa usum Sacramenti;

Hinc, ut istò revertamur, unde paulisper digressi sumus, æstimo minus dubium posse esse de istis verbis: Accipite, & manducate, an requirantur ad valorem, quàm de illis: Qui pridie &c. Siquidem hæc posteriora adjuvant significationem sacramentalem, saltem extrinsecè: priora autem solum continent præceptum circa usum Sacramenti, & absque illis verba essentialia habent perfectissimam significationem, etiam in propriissimo & magis obvio sensu, proferunturque in persona Christi.

Ex quo rectè inferitur, nullo modo concurrete ad effectum hujus Sacramenti, quia videlicet nullatenus conducunt ad significandam vel consignificandam præsentiam Corporis Christi sub speciebus, sed habent planè diverfam significationem.

adeoque nec concurrunt ad effectum hujus Sacramenti.

Solummodò ob stare videtur particula Enim, quæ ponitur inter verba essentialia, & significat connexionem unius propositionis cum altera, vel ut Scotus suprâ n. 4. Ponitur ad continuandum ne illa verba, quæ sunt de forma, proferantur sine præcedentibus. Ergo sine ipsis tallum erit dicere: Hoc est enim Corpus meum.

Non obstat particula Enim, quæ significat connexionem unius propositionis cum altera, vel ut Scotus suprâ n. 4. Ponitur ad continuandum ne illa verba, quæ sunt de forma, proferantur sine præcedentibus.

Sicut si quis diceret ex abrupto: Quoniam ego petii librum, esset illa propositio vel imperfecta, vel falsa; quia dat rationem præcedentis, cum tamen nulla præcesserit, & significat continuationem unius cum altera, cum tamen solum sit unica.

Ad hæc facilis est responsio; quippe cum Scotus suprâ communiter docent Theologi, ly Enim, non esse de essentia formæ, quamvis ex præcepto Ecclesiæ inter verba essentialia recitatur. Et idcirco etiam illa verba: Accipite & manducate, ex eodem præcepto necessaria sunt, & quidem sub majori obligatione; tum quia designant usum Sacramenti, qui est finis ejus secundarius; tum quia illorum absentia caulat aliquam falsitatem in verbis sequentibus.

25. quæ fecerunt Theologos non esse de essentiali formæ.

sed ex præcepto adhibendas.

Siquidem hæc propositio: Hoc est enim Corpus meum; æquivalet his duabus: Hoc est Corpus meum: &: Hæc est ratio, quare debeatis accipere & manducate. Quamvis autem prima propositio, quæ sola est sacramentalis, affirmans præsentiam Corporis Christi sub speciebus, sit perfectissimè vera; altera tamen est falsa, quia significat propositionem præcessisse, cujus hæc est ratio; cum tamen nulla præcesserit.

ut & illa verba: Accipite & manducate.

Porro propositionem causalem posse esse falsam, etiam utraque simplici propositione existente verâ, patet in exemplo: Petrus currit, quia Petrus est doctus: quæ propositio causalis, si ita placeat eam vocare, vel potius argumentatio; falsa est; tamen utraque propositio seorsim suam habeat perfectam significationem, & possit habere perfectam veritatem.

Propositio causalis potest esse falsa, tamen utraque propositio simplex sit veritas.

Quidni ergo etiam hæc propositio: Hoc est enim Corpus meum (sive appelles propriè hypotheticam, sive causalem, aut verus implicitam argumentationem) possit esse perfectissimè significativa, & vera quoad illam partem, quæ affirmat præsentiam Corporis Christi, id est, habere veritatem simplicem unius partis, licet non habeat veritatem hypotheticam sive causalem?

26. Ly enim non ponitur ad significandam propositionem hypotheticam, sed ad continuandum præcedentis dicti. Et in similibus non pendet veritas posterioris à priori, vel è contra, adeo-

adeoque una potest causare aliquem effectum, licet altera non concurrat.

Sicut si aliquis oblitus consecrare panem, inciperet: Simili modo &c. adhuc valide consecraret Sanguinem. Item si Sacerdos diceret nullo alio premissio: Deinde ego te absolvo &c. esset sine dubio valida absolutio, & tamen significat aliquid præcedens, quod non fuit. Retinent ergo verba Consecrationis sine præcedentibus Accipite &c. sensum suum, quantum sufficit ad effectum sacramentalem.

Profecto si quis dicat: Ego enim, testis mihi sit Deus, volo ambulare, perjurus probatur, si desit animus ambulandi. Et si testator scribat: Volo enim quod servus meus maneat liber, jam libertas acquisita est. Ergo similiter Corpus Christi ponetur sub speciebus, sive, ut sic loquar, species acquirunt præsentiam Corporis Christi per illa verba Hoc est enim Corpus meum, etsi nulla alia præcessissent, si reliqua adsint. Hæc fufius Card. Lugo supra à n. 50. usque ad 60.

Atque hæcenus de forma Consecrationis Corporis, quam Conclusio docet essentialiter consistere in his solis verbis: Hoc est Corpus meum, quod ex dictis arbitror omnibus satis manifestum.

Sequitur forma Consecrationis Sanguinis, de qua pono sequentem Conclusionem.

CONCLUSIO II.

Forma Consecrationis Sanguinis essentialiter consistit in his solis verbis: Hic est calix Sanguinis mei (aut aliis æquivalentibus) ita ut verba subsequencia: Novi & æterni Testamenti &c. quamvis cum illis integrarent unam propositionem, non propterea essent essentialia.

Doctör Subtilis 4. dist. 8. q. 2. n. 6. sic orditur: De verbis autem Consecrationis Sanguinis est dubium magis, quia quantum ad duo; Primum est, quia formam, quæ utitur, nullus Evangelistarum recitat, ideo non videtur ex Evangelio certa. Græci etiam aliâ formâ utuntur, dicentes: Hic est Sanguis &c. & per consequens forma nostra non est præcisâ. Ita opponit Scotus contra ordinariam formam Ecclesie Latine.

Et continuo respondet: Non dubito, quin forma nostra sit certa secundum auctoris aem illam Innocentii cap. Cum Martha de Celeb. Missi. Quia multa tradita sunt Ecclesie ab Apostolis, quæ tamen non sic scripta sunt in Evangelio.

Verba Innocentii subscribo: Sanè multa tum de verbis, quam de factis Dominici invenimus ab

Evangelistis omissa, quæ Apostoli vel supplerisse verbo, vel factis expressisse leguntur.

Exemplificat Pontifex: Paulus enim in Actibus Apostolorum sic ait: Meminisse vos oportet verbi Domini. Iesus u, qui dixit: Beatius est dare, quàm accipere. Hæc nullus quatuor Evangelistarum descripsit.

Addit Doctör: Nec obstat de Evangelistis, quia intendebant narrare rem gestam, non autem tradere formam consecrandi; utique secundum præcisa verba, quin æquipollentia sufficerent. Et ideo notanter adunxi in Conclusionem, Aut alius æquivalentibus.

Ex quo colligitur responsio ad secundum de forma Græcorum, quam sic format Scotus. Sed & de forma Græcorum Ecclesia non dicit eos non consicere. Unde dicunt aliqui, quod forma eorum, & forma nostra, & quæcumque scripta in Evangelio, utpote quia æquivalent quoad sensum, sufficiens est ad Consecrationem: tamen in Ecclesia Romana est de necessitate ministris uti formâ, quæ utimur. Hoc primum dubium, & plenissima ejus resolutio.

Secundum dubium, inquit Scotus supra, est, an ad formam, quæ utitur, pertineant omnia verba à loco isto; Simili modo, usque ibi: Unde & memores. Et quidem de verbis præcedentibus patet quid dicendum sit ex Conclusionem præcedenti.

Verba sequentia sunt: Novi & æterni Testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effunderit in remissionem peccatorum: Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis. Vel, ut legit Doctör noster ex Euang. Luca cap. 22. v. 19. Hoc facite in meam commemorationem.

De his postremis communiter, inquit Scotus, tenetur quod... non pertinent ad illam formam hoc modo, id est, necessitate Sacramenti.

Probat: Quia non magis facit illud: Hoc facite &c. ad Sanguinem, quàm ad Corpus; præcepit enim Christus ita fieri Consecrationem Corporis, sicut Sanguinis.

Imò Sanctus Lucas verba illa subiungit Consecrationi Corporis, & non Sanguinis: & Ecclesia satis significat ad utrumque pertinere, quando dicit: Hæc quotiescumque feceritis &c. Quid enim refert ly Hæc, nisi Consecrationem Corporis & Sanguinis?

Ergo, concludit Doctör, si illud pertinet essentialiter ad Consecrationem Sanguinis, pari ratione & Corporis, & per consequens quando hostia levatur, adhuc ibi non est Corpus Christi, & sic est idololatria, quod non est dicendum.

Quin & Sanguis adoratur ante illa verba; nam secundum Rubricas, reposito calice super altare, utique jam consecrato, dicens secreto: Hæc quotiescumque &c. genuflexus Sacerdos Sanguinem reverenter adoratur.

Probat Scotus secundo; Quia præceptum de usu Consecrationis, non est de forma Consecrationis: hoc est præceptum usus, ut verba ostendunt; ergo &c.

Probat

licet illam præcisè non tradiderit Evangelista.

Sufficit illi æquivalens ut Sacramentum subiciatur.

28. Dubitatur an verba subsequencia, scilicet Novi & æterni &c. sint necessaria ad ratorem.

Luc. 22. Tenetur communiter quod non quoad illa verba: Hoc facite in meam commemorationem.

tum quia participatione requiritur ad Consecrationem Corporis,

29. tum quia præceptum de usu Consecrationis